

Abstrakt

Samci jelena evropského se během roku sdružují do mládeneckých skupin. Sociální postavení jedince – rank – je v takové skupině značně nestabilní. Předchozí experimenty prokázaly, že sociální postavení modulované agonistickým chováním ovlivňuje parožní růst jelena a klíčové události parožního cyklu. Paroží je sekundárním pohlavním znakem čeledi jelenovitých a jednou z nejrychleji rostoucích tkání u obratlovců. Jeho vývoj je řízen samčím pohlavním hormonem, testosteronem. V našem experimentu jsme pozorovali agonistické chování skupiny 19 jelenů. Samci byli vybaveni GPS obojky a pozorování probíhalo po dvě hodiny ráno a večer, jednou až dvakrát týdně od konce května do konce srpna. V pravidelných intervalech byli jeleni manipulováni pro odběr krevních vzorků a telemetrických dat. Po statistické analýze získaných dat se ukázalo, že v rámci mládenecké skupiny udržuje 13 jelenů průměrnou vzdálenost mezi sebou do 22 metrů. Tito jedinci – nejbližší společníci se liší v počtu agonistických interakcí. Ti, co dosáhli 8 nebo méně označujeme jako Přátele, zatímco podskupinu druhých, dosáhnuvších mnohonásobně více interakcí, klasifikujeme jako Konkurenty. Zjistili jsme, že počet interakcí byl závislý na průměrné vzdálenosti mezi samci uvnitř skupin (Přátelé a Konkurenti). Konkurenti se zvětšující se vzdáleností zvyšovali počet interakcí, zatímco u Přátel se nic podobného nepotvrdilo. Průměrná vzdálenost mezi jedinci byla pozitivně korelována s věkem.

Zdá se tedy, že mládenecká skupina jelenů je složená z podskupin. Podskupina nejbližších společníků se dále dělí na Přátele a Konkurenty. Obě kategorie udržují obdobnou interindividuální vzdálenost, nicméně Konkurenti se snaží vyhýbat. Když už se k sobě dostanou, častěji se napadají.

Klíčová slova: jelen evropský, agonistické chování, sociální postavení, interindividuální vzdálenosti, Přátelé, Konkurenti